

ТИБИЁТДА ҚҰЛЛАНИЛИШИГА ДОИР ЙЎРИҚНОМА ДЮФАЛАК® МАМА & BABY

Препаратнинг савдо номи: Дюфалак® Mama & Baby

Таъсир этувчи модда (ХПН): лактулоза

Дори шакли: ичга қабул қилиш учун эритма

Таркиби:

1 мл эритма қуидагиларни сақтайди:

фаол модда: 667 мг лактулоза;

0,1% олхўри ароматизатори (ҳажмий нисбатда),

ёрдамчи моддалар: 1.00 мл гача тозаланган сув

Таърифи: рангсиздан жигарранг тусли, оч-сариқ ранггача бўлган олхўри хушбўйли тиник, қовушқоқ суюқлик

Фармакотерапевтик гурӯҳи: сурги воситаси.

ATX коди: A06AD11

Фармакологик ҳусусиятлари

Йўғон ичак флорасининг таъсири остида, лактулоза паст молекуляр органик кислоталаргача парчаланади. Кислоталар йўғон ичакда pH ни камайтиришга ёрдам беради ва осмотик таъсири остида ичак ичида гисининг ҳажмини ошишига олиб келади. Бу йўғон ичак перистальтикасини рағбатлантиради ва ахлат массасининг консистенциясини меъёрлаштиради, бу қабзиятни бартараф этиш ва йўғон ичакнинг физиологик ритмини тиклашга ёрдам беради.

Жигар энцефалопатиясида (ЖЭ) лактулозанинг таъсири ацидофил бактерияларнинг (масалан лактобактериялар) миқдорини ошиши, йўғон ичак таркибининг нордонлашуви ҳисобига аммиакни ион шаклга трансформацияси, паст pH ва осмотик самара туфайли йўғон ичакни бўшаши, шунингдек оксил синтези учун бактериялар томонидан сарф этилишини кучайиши йўли билан азотли бирикмаларнинг бактериал метаболизмини ўзгариши натижасида протеолитик бактерияларнинг ўсишини сусайтирилиши билан изоҳланади.

Айни пайтда жигар энцефалопатиясининг барча психоневрологик симтомлари фақат гипераммониемия натижасида юз бермаслигини тушуниш жуда муҳимдир. Бироқ аммиак бошқа азотли моддаларни шаклланиши учун субстрат бўлиб хизмат қиласи.

Лактулоза, пребиотик воситаси каби, организм учун фойдали бўлган бифидо ва лактобактерияларни ўшишига ёрдам беради, айни пайтда клостридий ва ичак таёқчаси каби потенциал патоген бактерияларнинг ўсиши эса бостирилиши мумкин. Бу ичак флорасининг янада яхши мувозанати шаклланишига ёрдам беради.

Колоноскопияга тайёрлашда ичакларни тозалаш схемаси: буюрилган муолажа арафасида кечки пайт бисакодил (10 мг) ва муолажа ўтказиладиган кунда 12,5% (м/м) лактулоза эритмаси. Бисакодил – рағбатлантирувчи таъсирилиши сурги дори, лактулоза – осмотик ҳусусиятларга эга сурги дори ҳисобланади. Фармакодинамик самараси кучли ични сурадиган таъсир ва диареяни ривожлантиришдан иборат. Ичаклар аста-секин бўшайди ва тозаланади.

Фармакокинетикаси

Лактулоза ичга қабул қилингандан кейин ёмон сўрилади ва йўғон ичакка ўзгармаган ҳолда тушади, бу ерда ичак флораси томонидан метаболизмга учрайди. 25-50 г ёки 40-75 мл дозаларда тўлиқ метаболизмга учрайди; юқорироқ дозаларда қисман ўзгармаган ҳолда чиқарилиши мумкин.

Құлланилиши

- Қабзият: йүғон ичакни бўшалишини физиологик ритмини бошқариш;
- Аҳлатни тиббий мақсадларда юмшатиш (геморрой, йүғон ичакда ва анал ёриги соҳасидаги операциялардан кейинги ҳолатлар);
- Жигар энцефалопатияси: жигар комаси ёки прекомасини даволаш ва олдини олиш учун қўлланади. (катта ёшдаги пациентлар);
- Катта ёшдаги пациентларни колоноскопияга тайёрлашда ичакларни тозалашда қўлланилади;
- Катта ёшдаги пациентларда пробиотик каби ичаклар микрофлорасининг соғлом мувозанатини яратишга ва таъминлашга ёрдам беради ҳамда ичакларга кальций ва магний сўрилишини рағбатлантиради (катта ёшдаги пациентлар).

Қўллаш усули ва дозалари

Лактулоза эритмасини суюлтирилган ҳолда ҳам, суюлтирмасдан ҳам қабул қилиш мумкин. Дозалаш пациентнинг ҳолатига қараб шахсий белгиланади.

Қабул қилинган бир марталик дозани оғизда тутиб турмасдан, дарҳол ютиш керак. Кунига бир дозани қабул қилиш буюрилган бўлса, уни айнан бир вақтда, масалан нонушта вақтида қабул қилиш керак.

Сурги воситалари билан даволаниш вақтида кунига етарли микдорда суюқлик (1,5-2 литр, бу 6-8 стаканга тўғри келади) қабул қилиш тавсия этилади.

Флакондаги препаратни дозалаш учун ўлчов стаканчаси ишлатилиши мумкин.

Қабзиятни даволашда ва аҳлатни тиббий мақсадларда юмшатиш учун дозалаш:

Лактулозани суткалик дозасини бир марта ўлчов стаканчадан фойдаланиб ёки иккига бўлиб қўллаш мумкин. Бир печа кундан сўнг бошланғич доза даволанишга бўлган жавобга қараб, бир маромда тушлаб турувчи дозагача тўғрилаш мумкин. Баъзида даволаш самараси намоён бўлиши учун бир неча кун (2-3 кун) керак бўлиши мумкин.

Пациентнинг ёши Бошланғич суткалик доза Самарани бир маромда ушлаб турувчи доза

Катталар ва 14 ёшдан

ошган ўсмирлар	15-45 мл	15-30 мл
7-14 ёшли болалар	15 мл	10-15 мл
1-6 ёшли болалар	5-10 мл	5-10 мл
1 ёшгача бўлган болалар	5 мл гача	5 мл гача

Жигар комаси ва прекомасини даволашда дозалаш

(фақат катталарда):

Ичга қабул қилиш учун:

Бошланғич доза: 20-30 г ёки 30-45 мл дан кунига 3-4 марта буюрилади.

Сўнгра индивидуал танланган самарани бир маромда ушлаб турувчи дозага шундай ўтиладики, бунда кунига 2-3 марта ичи юмшоқ келиши керак.

Ректал юбориш учун:

Шошилинч ҳолатларда (комани ривожланиш хавфи ёки кома) Дюфалак® Mama & Baby тутиб турувчи хуқна сифатида юборилиши мумкин (300 мл Дюфалак® Mama & Baby/700 мл сув). Хуқна 30-60 минут давомида ушлаб турилади, муолажа дори воситаси ичга қўлланиси мумкин бўлмагунича ҳар 4-6 соатда такрорланиши лозим.

Болаларда қўлланилиши

Болаларда (0-18 ёш) препаратнинг хавфисизлиги ва самараси аниқланмаган. Маълумотлар йўқ.

Кекса ёшдаги пациентларда ва буйрак ёки жигар етишимовчилиги бўлган пациентларда қўлланилиши.

Дозалаш бўйича бирон-бир махсус тавсиялар мавжуд эмас, чунки лактулозанинг тизимли таъсири аҳамиятсиз ҳисобаланади.

Ичакларни тозалаш учун (катта ёшдаги пациентлар).

Ичакларни тайёрлаш буюрилган муолажа арафасида кечки пайт 10 мг бисакодил ва колоноскопия ўтказилгунгача олти соат олдин Дюфалак® Mama & Baby препарати 1 л эритмасини қабул қилиш билан бошланади (масалан, муолажа ўтказиладиган кунда енгил нонуштадан сўнг бир соат олдин). Пациентларга колоноскопия ўтказилгунгача уч соат олдин сув ёки чой ичишга рухсат берилади.

Эритмани тайёрлаш: 12,5% лактулоза эритмасини олиш учун Дюфалак® Mama & Baby препаратини аралаштириш керак. Бунга 200 мл препаратни 800 мл сув ёки лимон шарбатида эритиб аралаштириш орқали эришилади (агар ширин таъм тегишили таъм сифатларига салбий тарзда таъсир этса, лимон шарбатини қўшиш эритмани камроқ ширин қилиш имконини беради) (1 литр Дюфалак® Mama & Baby препарати = 1334 г, лактулоза таркиби = 667 г/л, лактулозанинг фоизли таркиби = 667/1334 = 50% м/м). 200 мл лактулоза ва 800 мл сувдан иборат аралашма зичлиги = 1067 г/л. Аралашмада лактулоза таркиби = 133 г/л, аралашмада фоизли таркиб эса, шу тарзда, қуйидагиларни ташкил этади: 12,5% (м./м.).

Колоноскопияга тайёрлашда ичакларни тозалаш учун лактулоза ва бисакодил қўлланилган ҳолатда, бисакодил тибиётда қўлланилишига доир йўриқномадаги хавфсизлик бўйича алоҳида кўрсатмалар ва ахборотни алоҳида эътиборга олиш керак.

Болалар ёшидаги пациентларда ичакларни тозалаш учун препарат қўлланилишининг хавфсизлиги аниқ белгиланмаган.

Пребиотик каби (катта ёшдаги пациентлар)

Суткалик доза 7,5 мл -15 мл лактулоза (бу бир суткада 5 г - 10 г га тўғри келади) пребиотик таъсир этади.

Ноҳуя таъсирлари

Лактулозани қабул қилишнинг биринчи кунлари метеоризм бўлиши мумкин. Одатда у бир неча кундан кейин ўтиб кетади. Тавсия этилган дозалар оширилганда, қорин соҳасида оғриқ, диарея кузатилиши мумкин, бу дозани камайтиришни талаб этади. Юқори дозаларда узоқ вақт давомида қўлланган ҳолларида (одатда жигар энцефалопатиясини даволашда), пациентларда диарея оқибатида электролит мувозанатини бузилиши ривожланиши мумкин.

Ноҳуи самараларнинг умумий рўйҳати

Плацебо-назоратли клиник тадқиқотлар жараёнида лактулоза билан даволанган пациентларда кўрсатилган тез-тезликда қўйидаги ноҳуш самаралар тўғрисида хабар берилган: [жуда тез-тез ($\geq 1/10$); тез-тез ($\geq 1/100$ дан $< 1/10$ гача); тез-тез эмас ($\geq 1/1000$ дан $< 1/100$ гача), кам ҳолларда ($\geq 1/10000$ дан $< 1/1000$ гача); жуда кам ҳолларда ($< 1/10000$)].

Аъзо тизимларининг синфи (MedDRA фаолиятининг норматив-хуқуқи учун тиббий луғати)	Тез-тезлиги			
	Жуда тез-тез	Тез-тез	Тез-тез эмас	Кам ҳолларда
Иммун тизим томонидан бузилишилар				Ўта юқори сезувчанлик
МИЙ томонидан бузилишилар	Диарея	Метеоризм, қоринда оғриқ, кўнгил айниши, кусиш.		

<i>Тери ва тери ости түкималар томонидан бузилишилар</i>				Тошма, тери қичишиши, эшакеми, эритема
<i>Лаборатор ва асбоблар тадқиқотларининг натижасажаларига таъсири</i>			Диарея оқибати-даги электролит мувозанатин и бузилиши	

Болалар

Препаратни болаларда қўлланганида катталардаги каби хавфсизликнинг ўхшаш профили кузатилади.

Қўллаш мумкин бўлмаган ҳолатлар

- препаратнинг фаол компонентига ёки фаол бўлмаган компонентларидан биронтасига юқори сезувчанлик;
- галактоземия,
- ичак тутилиши, ичак перфорацияси ёки ичак перфорацияси хавфида қўллаш мумкин эмас;
- Дюфалак® Mama & Baby препарати эритмаси хушсиз ҳолатдаги ёки сезиш тизими бузилган пациентларда ёхуд аспирация ёки қайт қилишга мойил бўлган, умумий мадорсизлик, кучли сувсизланиш ёки ютиниш рефлекси бузилиши бўлган пациентларда ичакларни тозалаш учун қўллаш мумкин эмас.

Дориларнинг ўзаро таъсири

Бошқа дори препаратлари билан ўзаро таъсирини ўрганиш юзасидан тадқиқотлар ўтказилмаган.

Бошқа дори препаратлари билан ўзаро таъсири бўйича тадқиқот ўтказилмаган. Ичакларни тозалашнинг бошқа схемаларидағи каби ичакларни тозалаш учун Дюфалак® Mama & Baby препарати эритмасини қабул қилишгача бир неча соат олдин, қабул қилиш вақтида ёки қабул қилгандан сўнг бир соат доирасида ичга қабул қилинган дори препаратлари меъда-ичак йўлидан ювилиб кетиши ёки сингимаслиги/қисман сингиши мумкин. Агар дори препаратнинг буюрилиши ичакларни тозалашгача анча олдин ёки тозалаш вақтида ҳаёт учун хавф соладиган кўрсатма бўйича мутлақ зарур бўлса, перорал дори препаратларини қабул қилишни муқобил қўлланиш усулига ўтиш билан вақтинча тўхтатиб қўйиш керак.

Бошқа сурги дорилар (масалан, бисакодил билан) бир вақтда қўлланилганида меъда-ичак йўли томонидан лактулозанинг ножўя таъсирлари кучайиши мумкин.

Махсус кўрсатмалар

Шифокорга мурожаат қилиш лозим, агар:

- даволашни бошлашдан олдин, қоринда ноаниқ сабабли оғриқлар ўрин тутса;
- препарат қабул қилинганидан кейин, бир неча кун давомида терапевтик самара етарли бўлмаса.

Лактозани ўзлаштираолмайдиган пациентларга лактулозани эҳтиёткорлик билан буюриш лозим.

Одатда қабзиятни даволаш учун қўлланиладиган дозани, қандли диабет билан касалланган пациентларда тўғрилаш талаб этилмайди. Жигар энцефалопатияси бўлган пациентларни даволашда одатда препаратнинг юқори дозалари буюрилади, бу қандли диабети бўлган пациентлар учун ҳисобга олиниши лозим.

Дозани танламасдан препаратни узоқ муддат ва нотўғри қабул қилиш диарея ва сув-электролит мувозанатини бузилишига олиб келиши мумкин.

Дюфалак® Mama & Baby лактоза, галактоза ва фруктозанинг жуда оз миқдорини сақлашини ҳисобга олиш лозим, шунинг учун галактоза ёки фруктозани ўзлаштираолмаслик, лактоза танқислиги ёки глюкоза-галактозани кам сўрилиши каби кам учрайдиган наслий бузилишлари бўлган пациентларга ушбу дори препаратини буюриш мумкин эмас.

Тутиб турувчи хуқна ҳолида юборилганида, кучли тозалаш самараси туфайли, ахлатни тутиб туролмаслик, ихтиёrsиз ич келиши, тўшакларни ифлосланиши, шунингдек нордон ахлат туфайли, перианал соҳани шикастланиши юз бериши мумкин. Пациентда суюқлик йўқотилишини ўрнини тўлдирилиши дикқат билан кузатиб турилиши лозим.

Маҳсулот ишлаб чиқариш жараёнида ажralиб чиқадиган сульфитларни таркибида сақлаши мумкин.

Сульфитлар камдан-кам ҳолларда оғир ўта юқори сезувчанлик реакцияларини, шу жумладан бронхоспазмни келтириб чиқариши мумкин.

Болаларда қўлланилиши

Болаларни даволашда сурги воситалари истисно ҳолларда ва шифокор назорати остида қўлланиши лозим.

Даволаниш вақтида бўшалиш рефлексини бузилишлари рўй бериши мумкинлигини ҳисобга олиш дозим.

Ҳомиладорлик ва эмизиш даврида қўлланилиши

Ҳомилага ёки эмизикли болага таъсири тахмин қилинмайди, чунки ҳомиладор ёки эмизикли аёлга лактулозанинг тизимли таъсири жуда кам.

Дюфалак® Mama & Baby ни ҳомиладорлик вақтида ва эмизиш даврида буюриш мумкин.

Фертиллик

Фертилликка препаратнинг бирон-бир таъсири тахмин қилинмайди, чунки лактулозанинг тизимли таъсири жуда оз.

Автомобилни ва бошқа механизmlарни бошқариши қобилиятига таъсири

Дюфалак® Mama & Baby препаратини қўллаш автомобилни ва механизmlарни бошқариш қобилиятига таъсир қилмайди ёки жуда оз таъсир қилади.

Диарея колоноскопияга тайёрлашда, айниқса, бисакодил билан комбинацияда ичакларни тозалаш учун лактулоза қўлланилиши билан боғлиқ кутилган таъсир ҳисобланади. Кўнгил айниши, қайт қилиш, метеоризм ёки қорин соҳасида оғриқ пайдо бўлган ҳолатда, препарат қўлланилишини секинлаштириш ёки ушбу симптомлар ифодаланиши камайишигача вақтинча тўхтатиб қўйиш керак. Шунингдек, препарат билан ичакларни тозалашда хавф гуруҳидаги муайян тоифали пациентларда, масалан, кекса ёшдаги ёки кучсизланган пациентларда, клиник аҳамиятли буйраклар функциялари бузилиши бўлган пациентларда сув-электролит балансини пухта текшириш талаб қилинади.

Дозани ошириб юборилиши

Симптомлари: ичга ҳаддан ташқари юқори дозаларда қабул қилинганида қоринда оғриқ ва диарея рўй бериши мумкин.

Даволаи: дозани камайтириш ёки препаратни қабул қилишни тўхтатиб керак, диарея ёки қусиши оқибатида кўп миқдорда суюқлик йўқотилганида электролит дисбалансини мувофиқлаштириш керак.

Чиқарилиш шакли

667 мг/мл ичга қабул қилиш учун эритма.

200 мл дан оқ рангли юқори зичликдаги полиэтилен, биринчи марта очиш назоратига эга, бураладиган полипропилен қопқоқли флаконларда. Қопқоқ устига ўлчов стаканчаси бўлиб хизмат қилувчи пластик қопқоқча (полипропилендан) кийдирилади. Флакон тиббиётда қўлланилишига доир йўрикномаси билан бирга картон кутига жойлаштирилади.

Сақлаш шароитлари

25°C дан юкори бўлмаган ҳароратда сақлансин.
Болалар ололмайдиган жойда сақлансин.

Яроқлилик муддати

3 йил.
Яроқлилик муддати ўтгач қўлланилмасин.

Дорихоналардан бериш тартиби

Рецептсиз.

Ишлаб чиқарувчи:

Эбботт Биолоджикалз Б.В., Нидерландия/Abbott Biologicals B.V., The Netherlands.

Манзили

Веервег 12,8121 AA Ольст, Нидерландия/Veerweg 12,8121 AA Olst, The Netherlands.

**Ўзбекистон Республикаси ҳудудида дори воситаларининг сифати бўйича эътиrozлар
(таклифлар) ни қабул қилувчи ташкилот номи ва манзили:**

“Abbott Laboratories GmbH” компаниясининг Ўзбекистон Республикасидаги
ваколатхонаси, 100015, Тошкент ш., Ойбек кўчаси, 38а ёки телефон орқали: Ўзбекистонда
+998781290550 (сутка давомида). Email: pv.cis@abbott.com
